

Motion till riksdagen

1989/90:Kr273

av Margareta Fogelberg m.fl. (fp)

Lånecentraler och depåbibliotek

---

1. Lånecentraler

Svensk folkbibliotekspolitik har alltid präglats av idén om en jämlik tillgång till böcker och information. Var man än bor i vårt land skall det vara möjligt att nå den mer kvalificerade litteraturen även om biblioteket på hemorten av olika skäl inte kunnat förvärva den. Med länsbiblioteken som mellanled är lånecentralerna den yttersta länken i folkbibliotekens lånekedja. Verksamheten ombesörjes av lånecentralerna i Malmö, Stockholm och Umeå.

För något år sedan föreslogs en ändrad geografisk indelning varvid två av de tre lånecentralerna stod inför hotet om indragning. Så skedde lyckligtvis inte. Riksdagen ansåg att en förändrad lånecentralorganisation skulle ge en väsentligt försämrad låneverksamhet varför förslaget föll.

Till följd av riksdagsbeslutet har statens kulturråd på regeringens uppdrag genomfört en utredning av folkbibliotekens fjärrlåne- och depositionsverksamhet. Därvid har kulturrådet funnit att lånecentralernas tidigare kritiserade verksamhet fungerar väl och föreslår att den nuvarande organisationen med de tre allmänna lånecentralerna bibehålles.

2. Depåbiblioteken

Med stöd av kulturrådets utredning anser kulturministern att det nu är dags att sätta yxan i depåbiblioteken. Detta förslag anser vi vara lika ogenomtänkt som det tidigare om krympningen av lånecentralerna.

Utredarna har funnit att depåbiblioteken fungerar dåligt, men vill inte riktigt acceptera att bristande medel skulle kunna vara en orsak. Sparsamhet är en dygd, men man kan inte förvänta sig en tillfredsställande verksamhet om den tilldelas resurser som är helt orealistiska för uppgiften. (Jämför med Danmark där anslaget enbart till ett depåbibliotek är dubbelt så stort som hela budgeten för våra lånecentraler och depåer.) Enligt kulturrådet skulle lösningen ligga i att verksamheten förlades till en enda ort.

3. Vår tids bokbål

Depåbiblioteken har en betydelsefull funktion som mottagare av äldre litteratur, de böcker folkbiblioteken av olika skäl måste utmönstra. Vi har svårt att tro att biblioteken, som ligger tätt i södra Sverige, skulle känna någon

entusiasm över att behöva transportera böcker ända till Västerbotten. Resultatet blir troligare en försäljning när bokbestånden gallras. Det ekonomiska utbytet av detta blir minst sagt magert jämfört med de belopp som förbrukats till bokinköp via skattemedel.

Att värna om depåbiblioteken finner vi angeläget särskilt som bokförlagens utgåvor inte är åtkomliga mer än ett begränsat antal år efter utgivningen. Det som finns kvar efter bokreorna går bokstavligt talat till papperskvarnen.

Av statens stöd till folkbiblioteksväsendet är det till lånecentraler och depåbibliotek viktigast. Här kan ingen annan ta över ansvaret. Därför föreslår vi att under titeln Bibliotek, G 18. Bidrag till regional biblioteksverksamhet, anslaget till lånecentraler och depåbibliotek ökas med 1 milj. kr.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen till Bidrag till regional biblioteksverksamhet (G 18), anslagsposten Lånecentraler och depåbibliotek, för budgetåret 1990/91 anvisar 1 milj. kr. utöver vad regeringen föreslagit.

Stockholm den 23 januari 1990

Margareta Fogelberg (fp)

Jan-Erik Wikström (fp)

Lola Björkquist (fp)

Christer Eirefelt (fp)

Mot. 1989/90

Kr273